

וְאָמַר לְלוֹי, אֲבָל אֲשֶׁר מִזְלֵיהֶן עַל דָא אַתְבָנִי מִזְלֵיהֶן שׂוֹר, בְּגֻונָא דְמִזְלֵיהֶן דִיּוֹסָף שׂוֹר. דְכַתִּיב, (דברים לג) בְּכָור שׂוֹרוֹ הָדָר לוֹ, וְמִזְלֵיהֶן דְשְׁמַעַן שׂוֹר אֵינוֹ.

וְעַל דָא, וַיַּקְחַ מֵאֲתָם אֶת שְׁמַעַן, בְּגַין דָלָא יַקְטְּרַג בְּהַדִּיה דְלוֹי. בְּגַין דְשְׁמַעַן וְלוֹי, בְּפָד מַתְחַבְּרָן תְּרוּיִיהוּ יַכְלֵי לַקְטְּרַגָּא: וַיְאַסּוֹר אָתוֹ לְעִינֵיהם, הָא אָוּקְמִיהָ, לְעִינֵיהם אָסָרוּ. וַיַּבְתַּר דְגַפְקוּ הַוָּה מַאֲכִיל לֵיהֶן וַיַּשְׁקֵי לֵיהֶן.

וְאֵי תִימָא דְרֻעִיתָא דִיּוֹסָף אֵינוֹ, בְּגַין דְכַתִּיב, (משל ס) אִם רַעַב שׁוֹנָאָךְ הָאֲכִילָהוּ לְחַם וְאִם צְמָא הַשְׁקָהוּ מִים. אֵי הַכִּי, יוֹסָף דְאֵינוֹ זָכָה, הַיְכִי עַבֵּיד הַכִּי. דָהָא בְּכַתִּיב, (משל ס) כִּי גַּחְלִים אַתָּה חֹתֶה עַל רַאשׁוּ וַיְיִשְׁלַם לְהָ.

אֶלָּא, חַס וְשַׁלּוּם דִיּוֹסָף לְהַכִּי הַוָּא דְחַיִישׁ. אֶלָּא כִּבְרַב גַּשׁ לְאַחֲרֵי, הַכִּי גַּמֵּי הַוָּה עַבֵּיד. אַתְבָנִיג עַמִּיה בְּאַחֲרָה, וְלֹא בְּגֻונָא אַחֲרָא. וְלֹא עַמִּיה בְּלַחְדוֹי, אֶלָּא עַם כָּל אַחֲרֵי. כִּמָה דְכַתִּיב, וַיֵּצֵאוּ יוֹסָף וַיִּמְלָאוּ אֶת פְּלִיָּהֶם בְּרַ וְלֹא שְׁבֵב כְּסֶפֶיָם אִישׁ אֶל שְׁקוֹ וְלֹתֶת לְהָם צְדָה לְדָרֶךְ וַיַּעֲשֵׂה לְהָם פָּנִים, בְּגַין לְאַנְהָגָא עַמְהָוָן בְּאַחֲרָה.

רַבִּי יוֹסֵי פָתַח וְאָמַר, (נהום א) אִם שְׁלָמִים וּכְן רַבִּים וּכְן בְּגַזּוֹ וְעַבְרַ וְעַגְנִיתֵךְ לֹא אַעֲגֵךְ עוֹד, הָאֵי קְרָא

אוֹקְמוֹתָה. דְּכַד עַמָּא כֶּלֶהוּ אִיתָ בָּהוּ שְׁלָם, וְלֹא אִיתָ בָּהוּ מְאַרֵּי דְּבָבוֹג. קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַנוּ חַיִּים עַלְיִיהָו, וְדִינָא לֹא שְׁלַטָּא בָּהָו. וְאַף עַל גַּב דְּכֶלֶהוּ פֶּלֶחָי לְפֻכוֹבִים וּמְזֻלּוֹת, וְאַינְנוּ בְּשָׁלָם, דִּינָא לֹא שְׁלִיטָ עַלְיִיהָו, וְאוֹקְמוֹתָה. דְּכַתִּיב, (חוּשָׁע ד) חָבּוֹר עַצְבִּים אָפְרִים הַנְּחָה לוֹ.

וּכְנָגָז וְעַבָּר, מַאי וּכְנָגָז, וּנְגָזָו מְבָעֵי לֵיהֶן. אַלְאָ, דָא הוּא רִישָׁא דְקָרָא דָאִיהָו שְׁלָם, אוֹפָה הַכָּא שְׁלָם. וַמַּאי אִיהָו, דָא צְדָקָה. בְּגִין דְצְדָקָה דָא הוּא שְׁלָום, וַמַּאן דְאָסָגִי בְצְדָקָה, אָסָגִי שְׁלָם לְעִילָּא, וְאָסָגִי שְׁלָם לְתַתָּא. וּבְגִין כֵּד וּכְנָגָז וְעַבָּר, דְגָזָו מְמוֹנָהוּן בְצְדָקָה. וְעַבָּר, וְעַבָּר מְבָעֵי לֵיהֶן, מַאי וְעַבָּר. אַלְאָ דָא הוּא דִינָא דְרוֹגָזָא, כִּמה דָאִת אָמֵר, (ישׂועה כו) עַד יַעֲבֵר זָעַם, עַבָּר דִינָא מְעַלְיִיהָו.

דְּבָר אַחֵר, כֵּה אָמֵר יְהִי אֶם שְׁלָמִים, אֶלְין יִשְׂרָאֵל. דְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַנוּ יְהָבָ לֹוֹן בְּרִית קְיִימָא לְגַטְרָא לֵיהֶ תְּדִיר, וְלִמְהֹוִי בֵּיהֶ בְּרֵבֶשׂ שְׁלָמִים בְּכָל סְטְרִין לְעִילָּא וְתַתָּא. וְאֵי לֹא נְטִיר לֵיהֶ בְּרֵבֶשׂ תְּדִיר, הָא אִיהָו פְּגִים, פְּגִום בְּכָלָא. מְגַלֵּן, דְּכַתִּיב, (בראשית י) הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְתִיהְיָה תְּמִים. מַאי תְּמִים, שְׁלָמִים. דַעַד לֹא אַתְקִיִּים בֵּיהֶ בְּרִית, אִיהָו פְּגִים.

וּבְגִין כֵּד, אֶם שְׁלָמִים וּכְנָרְבִּים. אֶם שְׁלָמִים דְגַטְרִי

פְּקוּדָא דָא, לְמַהוּ שְׁלִימִין, דְלֹא יְהוֹן פְּגִימִין, וּכְנַרְבִּים,
יְפִשּׁוֹן (דף רא ע"א) וַיַּסְגּוֹן בֵּיתָה. בָּגִין דְבָשְׂמָתִין לֹא נְפֻקִי
לְעַלְמָא, אֶלָּא בְּהָאִי בְּרִית. וּכְנַגְזּוֹן, הָאִי אִם שְׁלִימִים
דְּנַטְרִי לֵיהֶ תְּדִיר, נְגּוֹן מֵאָנוֹ דְאַתְגּוֹר וּקְבָל עֲלִיהָ קִיּוֹמָא
דָא. וּעַבְרָ, מַאי וּעַבְרָ. הַהוּא זְוִהָמָא דְעַרְלָה, דְתֹהָה בֵּיתָה
בְּקָדְמִיתָא.

דָבָר אַחֵר, פֵה אָמַר יְיָ אִם שְׁלִימִים וּכְנַרְבִּים, אַלְיִין בְּנֵי
יעַקְבָּ. דְהָא כָל זְמָנָא דְהָוּ לְגַבִּיהָ דִיּוֹסָף, אַינְנוּ
שְׁלִימִים, דִקְיִימִי בְּתִדְיָה דְבָרִית. וּכְנַגְזּוֹן, דְאַזְלוּ וּשְׁבָקוּ
לֵיהֶ לְיּוֹסָף וּלְשְׁמָעוֹן. וּעַבְרָ, כְדִין דִינָא שְׁרִיא בְּגִינְיָהוּ
(נ"א שְׁבִינְתָא שְׁרִיא בְּגִינְיָהוּ), **כַּמָּה דְאַתְ אָמַר,** (שםות יב) **וּעַבְרָ יְיָ**
לְגַוֹּף אֶת מִצְרִים.

תָא חִזִי, אִית דִינָא קְשִׁיא, וְאִית דִינָא רְפִיא. דִינָא
קְשִׁיא תְקִיף, דִינָא רְפִיא חָלֵשׁ, וּכְדִינָא יְנָקָה הָאִי
דִינָא רְפִיא, מְדִינָא קְשִׁיא, כְדִין אַתְקִיף, וְאִיהוּ תְקִיף.
בְשֻׁעַתָא דְאַתְעַבֵּיד דִינָא עַל יִשְׂרָאֵל, אַתְעַבֵּיד בְּהָאִי
דִינָא רְפִיא, וְלֹא אַתְקִיף בְּהָוָא דִינָא קְשִׁיא.
וּכְדִינָא אַתְעַבֵּיד עַלְיָהוּ דְעַמִּין עֲוָבֵדִי עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים
וּמְזֹלּות, אַתְקִיף הָאִי דִינָא רְפִיא, בְדִינָא קְשִׁיא
דְלַעַילָא, בָגִין לְאַתְקִיפָא. הָאָהוּ דְכְתִיב, וּעַבְרָ יְיָ
לְגַוֹּף אֶת מִצְרִים. וּעַבְרָ, דְאַתְמָלִי עֲבָרָה וּזְעָמָא,

וְאַתְּחַפֵּף בְּדִינָא קְשִׁיא, אֹנוֹפֶה הַכָּא וְעַבָּר. וְתָא חִזִּי,
בְּשֻׁעַטָּא דְמַתְכְּבָשִׁי עֲשָׂרָה בְּבִי כְּנִישָׁתָא, וְחַד מְבִיהָו
אַשְׁתָּמִיט, כְּדַיָּן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַרְגִּיו עַלְיהָ.

דָּבָר אַחֲרֵי וּבָנְגּוֹן, פֶּד מַתְעַבְּרִי מְנִיחָו אַיְנוֹן עַזְבָּדִין
בְּיִשְׁיָן, כְּדַיָּן וְעַבָּר. מַאי וְעַבָּר, רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמָר,
בְּזַמָּנָא דְנִשְׁמַתָּא נְפַקֵּת מַהָּאִי עַלְמָא, בְּכָמָה דִינָנִין
אַתְּקַנְתָּעַד לֹא תִיעַול לְאַתְּרָה. לְבַתָּר, כָּל אַיְנוֹן בְּשֻׁמְתָּינִין
אַיתָּ לֹוֹן לְמַעַבָּר, בְּהַקְּבָּרָה דִינָרוֹ דְנִגְיָד וְנִפְיקָן,
וְלְאַסְתְּחָאָה תִּמְנוֹן. וּמְאָן אִיהָוּ דִיקּוּם תִּמְנוֹן, וַיַּעֲבֵר בְּלֹא
דְחִילָוּ. כְּמָה דָאָתָ אָמָר, (תְּהִלִּים כד) מֵי יָעַלְהָ בְּהַר יְיָ וְגּוֹן.
וְנִשְׁמַתָּא דְזֹבָאָה אַעֲבָר בְּלֹא דְחִילָוּ וַיַּקְוּם בָּמְקוּם קְדָשָׁו.
וּמְאָן דְאַשְׁתְּדָל בְּצַדְקָה בְּהָאִי עַלְמָא, וַיִּתְנוּ מִמְּמוֹנִיהָ
בְּצַדְקָה. כְּדַיָּן, וַיַּعֲבֵר בְּהַהְוָא אַתָּר, וְלֹא דְחִילָל,
וְכַרְוֹזָא קָרֵי לְהָלְהֵי נִשְׁמַתָּא, (נְחוֹם א) וְעַבְּיִתְיָךְ לֹא
אַעֲפֵךְ עוֹד. מְאָן דְזֹבָה לְמַעַבָּר בְּהָאִי, לִית לְיהָ דִינָא יַתִּיר
כָּלָל.

תָּא חִזִּי, כָּל דָא דִיּוֹסְפָּה עַמְּ אָחוֹי, וְכָל הַגִּי מִילִי, אַמְּמָא
אַצְטְּרִיךְ. אַלְא אָוָרִיִּתָא דְקַשּׁוֹט אִיהָיָ אָוָרִיִּתָא,
וְכָל אַרְחָהָא אַרְחָהָן קְדִישָׁין. וַלִּית לְךָ מֶלֶה בָּאָוָרִיִּתָא
דְלָאו אַיתָּ בָהּ רְזִין עַלְאַיְן וְקְדִישָׁין, וְאַרְחָהָן לְבָנִי נִשְׁאָה
לְאַתְּקַפְּא בָהּ.

פָתָח וְאָמַר, (משל יט) **אֲלֹתָא מֵשֶׁלֶמֶת רַע וְגּוֹ.** **תֵא חִזֵּי,** **קוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבֵיד לֵיהּ לְבָרְבָשׂ,** **לְאַתְקְפָא** **בָּהּ בְּאוֹרִיְתָא,** **וְלִמְיָהָךְ בְּאַרְחָ קְשׁוֹת,** **וְלִסְטָר יְמִינָא,** **וְלֹא** **יְהָךְ לִסְטָר שְׁמָאָלָא.** **וּבְגִין דְבָעִי לְהֹו** (דישראלי) **לִמְיָהָךְ** **לִסְטָר יְמִינָא,** **אִיתּ לוֹן לְאַסְגָּהָה רְחִימָוּ דָא עַם דָא,** **וְלֹא** **יְהָא דְבָבוֹ דָא עַם דָא.** **בְּגִין דְלָא לְאַכְחָשָׁא יְמִינָא,** **דָא יְהָוֹה** **אַתְרָה דִיְשְׁרָאֵל מַתְדַּבְּקָנוּ בֵּיהּ.**

וְתֵא חִזֵּי, **בְּגִין כֵּה אִיהּוּ יִצְרָר טֻוב וְיִצְרָר רַע,** **וְיִשְׁרָאֵל** **בְּעֵין לְאַתְקְפָא** **לִיְצָר טֻוב עַל יִצְרָר רַע,** **בְּאַינְיוֹן** **עוֹבְדֵין דְכָשְׂרוֹן,** **וְאֵיטַי סְטִי בָּר נְשָׁלָמָאָלָא,** **כְּדֵין אַתְקְפָה** **יִצְרָר רַע עַל יִצְרָר טֻוב.** **וּמְאַן דְהֹוה פְגִים,** **אַשְׁלִים לֵיהּ** **בְּחַטְאוֹי,** **דְהָא לֹא אַשְׁתְּלִים דָא מְנוּולָא,** **אֶלָּא בְּחַטְאוֹי** **דְבָנֵי נְשָׁא.**

וּבְגִין כֵּה בְּעֵי בָר נְשָׁלָמָא לְאַזְדְּהָרָא, **דְלָא יִשְׁתְּלִים** **הַהְוָא** **יִצְרָר רַע בְּחַטְאוֹי,** **וַיִּסְתֶּמֶר תְּדִיר.** **דְהָא יִצְרָר טֻוב** **בְּעֵי לְאַשְׁלָמָא לֵיהּ בְּשַׁלְּמִות תְּדִיר,** **וְלֹא יִצְרָר הַרְעָא.** **וּבְגִין** **כֵּה,** **אֲלֹתָא מֵשֶׁלֶמֶת רַע קְוָה אֲלֹת יְיָ וַיּוֹשַׁע לְהָ.**

דְבָר אַחֲרָא אֲלֹתָא מֵשֶׁלֶמֶת רַע, **פְּדַכְתִּיב,** (תהלים לח) **וּמְשַׁלְּמִי רַעַה תְּחַת טֻבָה,** **לְמְאַן דְשִׁלִּים לֵיהּ** **טֻבָה,** **דְלָא יִשְׁלִים לֵיהּ רַע,** **בְּגִין** (התילו דקודשא בריך הוא). **בְּמַה** **דָרְתָּ אָמַרָה,** **זֹאת עָשָׂו וְחִי.** **וְאָופָא אִיהּוּ חָרִי תְּדִיר עַבְדִי** **דְכַתִּיב,** (משל יז) **מִשְׁבֵּב**

רַעֲהָ תְּחַת טוֹבָה לֹא תִמְישׁ רַעֲהָ מִבֵּיתוּ. אֲפִילוּ לִמְאָן דָאשְׁלִימָו לֵיהּ בִּישֵּׁין, לֹא אֵיתָ לֵיהּ לְאַשְׁלָמָא בִּישֵּׁא, חַלְפָה הַהוּא בִּישֵּׁא דָשְׁלִימָו לֵיהּ. אֶלָּא, קְוִיהּ לֵיִי וַיּוֹשַׁעַ לֵהּ. וְהִאִי קָרָא אַוְקָמוֹתָה, בִּיּוֹסָף וְפָאָה, דְלָא בְּעָא לְאַשְׁלָמָא בִּישֵּׁא לְאָחוֹי, בְּשֻׁעַתָּא דְגַפְלוֹ בִּידָיוּ. קְוִיהּ לֵיִי וַיּוֹשַׁעַ לֵהּ, בְּגִינַן דְהִיא תֹּוהֶה (דף רא ע"ב) דְחַיל לְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא. דְכְתִיב, זֹאת עֲשׂוּ וְחִיּוּ וְגוּוּ. (וְאַתָּה) וְאֵיתָו תִּדְרֵר תֹּוהֶה מַחְפָה לְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא. (ס"א בְּמַה דָּאת אָמַר, קְוִיהּ לֵיִי וַיּוֹשַׁעַ לֵהּ).

רְبִי אָבָא פָתָח וַיֹּאמֶר, (משל ב') מִים עַמּוֹקִים עַצָּה בְּלֵב אִישׁ וְאִישׁ תִּבְוֹנֵה יַדְלֵבָה. מִים עַמּוֹקִים עַצָּה בְּלֵב אִישׁ, דָא קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא. בְּגִינַן דָאֵיתָו עַבְדִּיךְ עַצּוֹת, דְאִיְתִּי טַעַמֵּין לְגַלְגָּלָא גַּלְגָּלִין עַל עַלְמָא עַל יְדָא דִיּוֹסָף, לְקַיִמָה הַהוּא גִזְרָה, דְגַזְרָה כְפָנָא עַל אַרְעָא (נ"א עַלְמָא). וְאִישׁ תִּבְוֹנֵה יַדְלֵבָה, דָא יְוֹסָף. דְגַלְיִי אַיִנוֹן עַמִּיקָין, דְגַזְרָה קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא עַל עַלְמָא.

תָא חִזֵּי, יוֹסָף לֹא דִי לֵיהּ דָאֵיתָו לֹא שְׁלִים בִּישֵּׁא לְאָחוֹי, אֶלָּא דְעַבְדָה עַמְהוֹן טִיבוֹ וַקְשׁוֹת. וּבְהִאָרְחִיהָן דְזַכְאֵי תִּדְרֵר. בְּגִינַן דָא קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא חִיסָעַלְיִיהּוּ תִּדְרֵר, בְּעַלְמָא דִין וּבְעַלְמָא דָאתִי.

מִים עַמּוֹקִים עַצָּה בְּלֵב אִישׁ, דָא יְהִידָה. וְהִא אַוְקָמוֹתָה, בְּשֻׁעַתָּא דְאַתְקָרִיב לְגַבְיהָ דִיּוֹסָף, עַל עַסְקָא דְבָנִיםִין. וְאִישׁ תִּבְוֹנֵה יַדְלֵבָה, דָא יְוֹסָף.

רבי אבא היה יתיב אתרעא דאבא דלוד, חמא חד בר נש דהוה ATI, ויתיב בחד קולטא דתלא דארעא, והוה לאי מאראחא, ויתיב ונאים תמן. אדהכי חממי חד חוויא, דהוה ATI לגביה, נפק קוסטפא דגירדנא, וקטייל ליה לחוויא. כד אתער ההוא בר נש, חמא ההוא חוויא לקבלייה, דהוה מית. אוזקף ההוא בר נש, ונפל ההוא קילטא לעומקא דתחותוי ואשטייב.

אתא רבוי אבא לגביה, אמר ליה, אימא לי מאן עובדר. דהא קודשא בריך הווא רחיש לך אלין תריין נסין, לאו אינון למגנא. אמר ליה ההוא בר נש, כל יומאי לא אשלים לי בר נש בישא בעולם, שלא אתפיננא בהדייה, ומחייבנו ליה. ותו, אי לא יכילה נלא אתפינסא בהדייה, לא סליקנא לערסי, עד דמחייבנו ליה, וכל אינון דמצערו לי, ולא חיישנא כל יומא לההוא בישא דאשלים לי. ולאו די לי דא, אלא דמההוא יומא ולחה לאה, אשתקלבא לمعد עמהון טבא. בכה רבוי אבא ואמר, יתר עובDOI הדין מיסף, דיוספה הו אחותי ודא, והוה ליה לרHEMA עלי. אבל מה דעבד דא, יתר הוא מיסף. יאות הוא דקונדשא בריך הוא ירחיש ליה ביפא על ביפא.

פתח ואמר, (משל לי) הולך בתם ילק בטח ומעקש דרכיו

יָדַע. הַוְלֵךְ בַּתּוֹם יָלֵךְ בֶּטֶחֶת, דָא הַהוֹא בֵּרְבָשׂ, דָא זִיל
בָּאֲרַחִין דָאָרְדִּיתָא. יָלֵךְ בֶּטֶחֶת, דָלָא יְכִילֵוּ גַּזְקִי דָעַלְמָא
לְאַבָּאָשָׁא לֵיה. וּמַעֲקָשׁ דָרְכִּיו יָדַע, מַאן יָדַע. דָא הוֹא
מַאן הַאָסְטִי מָאָרְחָא דְקַשׁוֹת, וּבְעֵי גַּבְעִי דְחַבְרִיה. יָדַע,
מַהַוּ יָדַע, יִשְׁתְּמוֹדָע אֵיהוּ בְּעִגְיָהָוּ דְכָל מָאָרִי דְדִינָא,
דָלָא יִתְאַבֵּיד מִפְּיָהִי דִיּוֹקָנָא דְהַהוֹא בֵּרְבָשׂ. בְּגִין
לְאִיְתָּהּ לֵיהּ לְאַתְּרָא דִיּוֹקָמָן מִגְיָה, וּבְגִין כֵּךְ יָדַע.
וְתָא חִזִּי, הַהוֹא דָאָזִיל בָּאֲרַח קַשׁוֹת, קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוֹא
חַפִּיעַ עַלְיהָ, בְּגִין דָלָא אַתִּידַע, וְלֹא אַשְׁתְּמוֹדָע,
לְגַבְעִי מָאָרִיהָוּן דְדִינָא. אָבֵל מַעֲקָשׁ דָרְכִּיו יָדַע,
וּיְשַׁתְּמוֹדָע לְגַבְעִיהָ. זְפָאַיִן אַיְנוֹן בְּגִין נְשָׂא דָאָזְלִי בָּאֲרַח
קַשׁוֹת, וְאָזְלִי לְרוֹחָצָן עַל עַלְמָא. דָלָא דְחַלִּי אַיְנוֹן
בְּעַלְמָא דִין, וְלֹא בְּעַלְמָא דָאתִי:

וְיִרְאָה הָאֲנָשִׁים כִּי הַוְבָאָו בֵּית יוֹסֵף. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, וּוְיִ
לוֹן לְבָנִי נְשָׂא, דָלָא יְדַעַי וְלֹא מִסְתְּפָלִין בָּאֲרַחִי
דָאָרְדִּיתָא. וּוְיִלוֹן בְּשֻׁעַטָּא דַקְוַדְשָׁא בְּרִיךְ הוֹא יִתְהִ
לְמַתְבָּעַ לוֹן דִּינָא עַל עַזְבִּידָהָוּן, וְיִקּוּם גַּופָּא וּנְפַשָּׁא
לְמִיחָב חַוְשָׁבָנָא מִכְלָעַזְבִּידָהָוּן, עַד לֹא יִתְפְּרַשּׁוּן נְפַשָּׁא
מִן גַּופָּא.

וְהַהוֹא יוֹמָא, יוֹמָא דְדִינָא אֵיהָ, יוֹמָא דְסִפְרִין פָּתִיחָן,
וּמָאָרִיהָוּן דְדִינָא קִיְמִין. בְּגִין דְהַהוֹא זְמָנָא,

קַיִם אָנֹכֶה בְּקִיּוּמִיה, לְבִשְׁכָא לֵיה. וְכֹל שִׁינְפִּי מַתְרָגְשִׁין
לְגַבְיהָ, וּבְשִׁמְתָּא אַתְּפָרְשָׂא מִן גּוֹפָא, וְאוֹלָא וְשְׁטִיא.

וְלֹא יִדְעַת לֹאָן אֲרָחָא תְּהָה, וְלֹאָן אֲתָר סְלָקִין לֵה.

וּוֹי לְהַהְנוֹא יוֹמָא, יוֹמָא דְּרוֹגָזָא וּבְאֵיצוֹ הַהְנוֹא יוֹמָא, בְּגִין
כֵּךְ אֲבָעִי לֵיה לְבָר נְשָׁה, לְאַרְגָּזָא יִצְרָה כֵּל יוֹמָא,
לְאַדְפָּרָא קִמְיָה הַהְנוֹא יוֹמָא, דִּיְיקָום בְּדִינָא דְּמַלְפָא,
דְּקָא עַלְיוֹן לֵיה תְּחוֹת אַרְעָא לְאַתְּרִקְבָּא, וּבְשִׁמְתָּא

את פרשה (דף רב נ"א) מגניה.

וַתִּבְנֶן, לְעוֹלָם יִרְגִּיזׁ אָדָם יִצְרָר טֻוב עַל יִצְרָר הַרְעָע,
וַיִּשְׁתַּדֵּל אֶבְתְּרִיהָ. אֵי אֹזִיל מְגִנְיהָ, יִאָוֹת. וְאֵי
לְאוֹ, יִשְׁתַּדֵּל בְּאָוְרִיִּתָּא. דְּהָא לִית לְדֹקְמָה לְתִבְרָא יִצְרָר
הַרְעָע אֵלָא אָוְרִיִּתָּא. אֵי אֹזִיל, מְוֹטָב. וְאֵי לְאוֹ, יִדְכֶּר לֵיה
יוֹמָא דְּמוֹתָא, בְּגִין לְתִבְרָא לֵיה.

הַכָּא אִית לְאַסְטְּכָלָא, דְּהָא דָא הַוָּא (קסא ב) יִצְרָר הַרְעָע,
וְדָא הַוָּא מְלָאֵךְ הַמֹּות. וּכְיֵי מְלָאֵךְ הַמֹּות מַתְבֵּר
מִקְמֵי יוֹמָא דְּמוֹתָא. וְהָא אִיהָו קְטוֹלָא דְּבָנִי נְשָׁא הַוָּי,
וְאַשְׁתַּמְעַ דְּחִדְוָה הַוָּא דִּילִיָּה. וּבְגִין כֵּה אַסְטִי לֹוֹן לְבָנִי
נְשָׁא תְּדִיר, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא לֹוֹן לְדָא.

אֵלָא וְדָאִי מֵה דְּאַתְּמָר, דִּידְכּוֹר לֵיה בָּר נְשָׁה הַהְנוֹא יוֹמָא
דְּמוֹתָא. וְדָאִי הַכִּי הַוָּא, בְּגִין דַמְתֵּר לְבָא דָבָר

בש. זהה יצר הרע לא שרייא אלא באתר דاشתפה חדוה דחמרה, וגוףota דרואה. וכד אשתפה רואה תבירא, כדין אתפרש מגיה, ולא שרייא בהדייה. ובגין כך בעי לאדררא ליה יומא דמוותא, ויתבר גופיה, ואיהו אוניל ליה.

טא חזי, יציר טוב בעי חדוה דאוריתא, יציר רע חדוה דחמרה, וניאופין וגוףota דרואה. ובгин כך בעי בר נש לארגוזא (ליה) תדר, מהו יומא רבא, יומא דдинא, יומא דחוישבנה. דليلת ליה לבר נש לאגנא עלייה, אלא עובדי דכשرون, דאייה עביד בהאי עלמא. בגין דיגינו עלייה בההי שעתא.

טא חזי, ויראו האנשים כי הובאו בית יוסף. ומה כלחו היו גיברין, כלחו תקיפין, וחד עולימא דאייתי לון לביתה דיוסף, דחלגו. כה ייתי קודשא בריך הוא למתבע ליה לדינה לבר נש, על אחת כמה וכמה.

בגין כך בעי ליה לבר נש, לאוזהרא בהאי עלמא. לאתתקפא ביה בקדשא בריך הוא, וישוי ביה רוחצגיה. דאף על גב דאייה חטי, אי יהדר מפיה בתויבתא שלימתא, הא תקיף איה, ויתתקוף ביה בקדשא בריך הוא, באילו לא חטא.

זהא שבטים, בגין דחוינו על גניבת יוסף, הו דחלין.

דָּאַלְמַלְאָ לֹא חָטָג, לֹא הוּוּ דְּחַלְיַין כָּלֵל. בְּגַין דְּחוֹבוֹי דְּבָר
בְּשָׁ מַתְבְּרִין לְבִיה, וְלִית לִיהּ חִילָא כָּלֵל. מַאי טֻמָּא,
דְּהָא הַהוּא יִצְרָא הַטּוֹב אַתְבָּר עַמִּיה, וְלִית לִיהּ חִילָא
לְאַתְפְּקָפָא עַל הַהוּא יִצְרָא הַרְעָ. וְעַל דָּא פְּתִיבָ, (דברים כ) מַיִ
הָאִישׁ הַיְּרָא וְרַךְ הַלְּבָב, הַיְּרָא (דִּירָא דָא) מְחוֹבִין דְּבִידּוֹי,
דָּאַינְנוּ תְּבִירָא דְּלַבָּא דְּבָר נְשָׁ.

וְתָא חֹזֵי, לְכֹמֶה דָּרִין אַתְפְּרָע קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
מְאַינְנוּ חֹבִין דְּשְׁבָטִין, דְּהָא לֹא אַתְאָבִיד מְקֻמָּה
דְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּלוּם. וְאַתְפְּרָע מְדָרָא לְדָרָא, וְדִינָא
קְיִימָא קְמִיהָ תִּדְרִיר, עד דְּאַתְפְּרָע, וְשָׁרֵי דִּינָא בְּאַתְרָה
דְּאַצְטְּרִיךְ.

מְגַלֵּן, מְחַזְקִיָּהוּ. חֹזְקִיָּהוּ חַב הַהוּא חֹבָא, דְּגַלִּי סְתִירִין
דְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְשָׁאָר עַמִּין עוֹבֵדִי עַבּוּדָת
כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת, דְּלָא הָהָר אַצְטְּרִיךְ לְגַלְאָה. וְקְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא שְׁדָר לִיהּ לִישְׁעִיהּ, וְאָמָר לִיהּ, (ישועה לט) הַגָּה
יָמִים בָּאִים וּגְנָשָׁא כָּל אֲשֶׁר בְּבִיתְךָ וְאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבוֹתֶיךָ
עד הַיּוֹם הַזֶּה וְגוֹ.

תָּא חֹזֵי, כֹּמֶה גְּרִים הַהוּא חֹבָא, בְּגַין דְּגַלִּי מַה דְּתָוָה
סְתִים. דְּכִיּוֹן דְּאַתְגָּלִי, אַתְיִיהֵב דְּוַכְתָּא לְאַתְרָה
אַחֲרָא דְּלָא אַצְטְּרִיךְ, לְשַׁלְּטָה עַלְיהָ. בְּגַין כֵּה לֹא
בְּרָכָה שְׁרִיאָ, אֶלָּא בְּאַתְרָ סְתִים. וְאוֹקְמוֹת, מַה דְּאִיהּ

(הזה) סתים, ברכה (הזה) שרייא עלי, כיון דאתגלי
אתיהיב דוכתא, לאתר אחרא לשפטה עלי.
כתיב, (איכא א) כל מכבדיה הזילוה כי ראו ערותה,
ויאוקמו. אבל כל מכבדיה הזילוה, דא הוא
מלכות בבל, דהא מתמן אשтарד דורון לירושלים.
דכתיב, (ישעה לט) בעת היא שלח מרודך בלאדן בון
בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיה.
ומה כתיב בהו, שלם לחזקיה מלך יהודה, ושלם
לאלהא ربא ושלם לירושלים. כיון דנפק פתקיה
מגיה, אהדר ללביה ואמר, לא יאות עבדית לאקדמא
שלמא דעבדא, לשlama דמאיריה. קם מפיריםיה ופסע ג'
פסיען ואהדר פתקיה, וכותב אחרני תחותייה, וכותב
הכii. שלם לאלהא ربא, שלם לירושלים, ושלם לחזקיה,
ודא הוא מכבדיה. (דף רב ע"ב)

ולבתר הזילוה, מי טעם הזילוה. בגין כי ראו
ערותה, דאחיי לוון חזקיה. דאלמלא כה, לא
הזילוה לבתר. מגו הדוה זפה חזקיהו יתיר, אתעב
מלה מלאיתאה, ולא אתה ביומי. דכתיב, (ישעה לט) כי
יהיה שלום ואמת בימי. ולבתר פקיד הוא חובה לבנו
אבטריה.

כגונא דא, הוא חובה דשבטין, קאים עד לבתר.

בגין דידי'נא דלעילא, לא יכille לשלאה עלייה, עד דاشתכח שעתא לאתפרעה, ואתפרע מיביהו. ובגין קד כל מאן דאית חוביין בידוי, דחיל תדר. פמה דעת אמר, (דברים כה) ופחחת לילה ויום וגו'. ועל דא ויראו האנשים כי הובאו וגוו:

וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו וגוו. רבי חייא פתח ואמר, (משל לי) תוכלת ממושכה מחלוקת לב ועיז חיים תאوه באה. דא הוा דתנן, דלית לייה לבר נש לאסתכלא בעויתיה לגבי קודשא בריך הוा, איอาทיה, אי לאอาทיה. מי טעם, בגין דאי איהו אסתכל ביתה, פמה מאיריהון דידי'נא, אתו לאסתכלא ביתה בעובדו.

ורוזא איהו, דהא הווא אסתכלותא, דאייהו מסתכל בההוא בעotta, גרים לייה למחלוקת לב. מי מחלוקת לב, דא איהו מאן דקאים תדר עליה דבר נש, לאסתאה לעילא ותתא.

ועיז חיים תאוה באה. פגינן, מאן דבעי דקודשא בריך הווא יקבל צלוותיה, ישתדל באורייתא, דאייה עז חיים. וכדין תאוה באה. מאן תאוה, דא הווא דרגא דכל צלוותין דעלמא בידיה, ועאל לון קמי מלפאת עלאה. כתיב הכא באה, וכתיב התם, (אסתר ב) בערב היא באה.

וְדֹא הוּא תֹּאוֹה בָּאָה, בָּאָה קְמִי מַלְפָא עַלְאָה, לֹא שְׁלָמָא
רְעוּתָא דְהַהוּא בָּר בָּשׂ.

דָּבָר אַחֲרָה, תֹּוחֶלֶת מִמוּשָׁבָה מְחֻלָּה לִיב, דֹא הוּא אַתָּר,
דְאַתִּיהִיב הַהִיא מַלְהָ, בָּאַתָּר אַחֲרָא דְלָא
אַצְטְּרִיךְ. וְאַתְּמַשְּׁכָא עַד דְאַתִּיהִיב מִידָא לִידָא, וְלִזְמָנִין
דְלָא יִיתֵּי. מַאי טָעָמָא, בְּגִין דְאַתְּפַשְּׁטָא וְאַתְּמַשְּׁכָא בְּכָל
אִינּוֹן מִמְּפָנָן, לְנַחְתָּא לִיה לְעַלְמָא.

וְעַז חִיִּים תֹּאוֹה בָּאָה, דֹא הוּא תֹּוחֶלֶת, דְלָא אַתְּמַשְּׁכָא,
בְּגִין אִינּוֹן מִמְּפָנָן רְתִיכִין, אַלְא דְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא
יְהִיב (לוֹן) לִיה לְאַלְתָּר. בְּגִין דְכָד אַתְּמַשְּׁכָא בֵּין אִינּוֹן
מִמְּפָנָן רְתִיכִין, כִּמֵּה אִינּוֹן מַאֲרִיחָוֹן דְדִינָא דְאַתִּיהִיב לוֹן
רְשִׁוֹתָא. לְעִינָא וְלְאַסְתְּפָלָא בְּדִינִיה, עַד לֹא יִתְהַבֵּן לִיה.
וְמַה דְגַפְיק מַבִּי מַלְפָא וְאַתִּיהִיב לִיה לְבָר בָּשׂ, בֵּין דָזְכִּי,
בֵּין דְלָא זְכִּי, אַתִּיהִיב מִיד. וְדֹא הוּא עַז חִיִּים תֹּאוֹה
בָּאָה.

דָּבָר אַחֲרָה, תֹּוחֶלֶת מִמוּשָׁבָה, דֹא יַעֲקֹב. דְאַתְּמַשְּׁכָא לִיה
תֹּוחֶלֶתָא דְיוֹסֵף עַד זָמֵן אַרְיךָ. וְעַז חִיִּים תֹּאוֹה
בָּאָה, דֹא הוּא בְּנִימָן. דֹהָא מִזְמָנָא דְתַבָּע לִיה יוֹסֵף, עַד
הַהִוא זָמָנָא דְאַתָּא לְגַבִּיה, לֹא הוּה אַלְא זָמָנָא זְעִיר.
דְלָא אַתְּמַשְּׁכָא הַהִוא זָמָנָא. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, וַיִּשָּׂא
עִינְיוֹ וַיַּרְא אֶת בְּנִימָן אֲחִיו בֵּן אַמּוֹ. מַאי בֵּן אַמּוֹ.

דְּרוֹקְנִיה֙ דָּאַמֵּיה֙ תֹּוֹה֙ בֵּיה֙, וְתֹוֹה֙ דָּמֵי֙ דְּרוֹקְנִיה֙ לְדִיְקָנָא֙
דֶּרֶחֶל. בְּגִין כֶּךָ פִּתְיָב, וַיִּשְׂא עַינְיוֹ וַיַּרְא אֶת בְּנִימָן אֲחִיו
בֶּן אַמוֹ.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, וְהֵא פִתְיָב בְּקָדְמִיתָא, וַיַּרְא יוֹסֵף אֶתְכֶם
אֶת בְּנִימָן. וְהַשְׁתָּא פִתְיָב, וַיִּשְׂא עַינְיוֹ וַיַּרְא אֶת
בְּנִימָן אֲחִיו. מַאי רַאְיהַ הַכָּא. אֶלָּא חַמָּא בְּרוֹחָא
דְּקוֹידְשָׁא לְבָנִיםָן, דְּחִילְקִיהָ תֹּוֹה עַמְהָוֹן בְּאֶרְעָא.
וּבְחוֹלְקִיהָ דְּבָנִיםָן וַיְהִי דְּשָׁרֵי שְׁכִינָתָא. דְּהֵא חַמָּא לֵיהֵךְ
לַיְהֹוָה וּבָנִיםָן, דְּבְחוֹלְקָהוֹן תֹּוֹה מִקְדְּשָׁא. וְדֹא הוּא וַיַּרְא
יוֹסֵף אֶתְכֶם אֶת בְּנִימָן. לֵיהֵךְ חַמָּא עַמְהָוֹן, וַיַּסְפֵּר דְּתֹוֹה אֲחִיךָ
לֹא חַמָּא עַמְהָוֹן בְּהַהְוָא חֻולְקָא.

אוֹפֵן הַכָּא, וַיִּשְׂא עַינְיוֹ וַיַּרְא אֶת בְּנִימָן אֲחִיו בֶּן אַמוֹ.
מַה פִתְיָב בְּתִירִיה. וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי גְּמָרוּ רְחַמְּיוֹ אֶל
אֲחִיו וַיִּבְקַשׁ לְבִפּוֹת וַיָּבֹא הַחֲדָרָה וַיַּבְךְ שָׁמָה.

רַבִּי חִזְקִיהָ פָתָח וָאָמַר, (ישעה כב) מֵשָׁא גַּיא חַזְיוֹן מֵה לְךָ
אִיפָּה כִּי עַלְיתָ כֶּלֶךָ לְגָגֹת. תָּא חֹזֵי, הָא אוֹקְמוֹה
בָּזְמָנָא דָאַתְּחִירֵב בַּי מִקְדְּשָׁא, וְהִי מַזְקִידֵינוּ לֵיהֵךְ בְּנוֹרָא,
סְלִיקָוּ כָּל אַיִנוֹן פְּתַנִּי (דף תג ע"א) עַל פּוֹתְלִיהָוֹן (נ"א גַּגְיָהוֹן)
דְּמִקְדְּשָׁא, וְכָל מִפְתָּחִין בִּידֵיהֵו, וְאָמְרוּ. עַד הַכָּא חַוִּינָא
גְּזֹבְרִין דִּילֶךָ, מְבָאָן וְאִילֶךָ טֹול דִּילֶךָ.

אֲבָל תָּא חֹזֵי, גַּיא חַזְיוֹן, דָא שְׁכִינָתָא דְּתוֹת בְּמִקְדְּשָׁא.